

گهشتیک به رۆژنامه‌کانی تورکیادا (۲)

به‌کر شوانی

bschwani@hotmail.com

رێکه‌وتن ته‌واوه

رۆژنامه‌ی "ئاكشام" له هه‌واڵێكدا به‌و ناوێشانه‌ی سه‌ره‌وه كه له ژماره‌ی رۆژی ۲۷/۲/۲۰۰۳دا چاپكراوه، باس له رێکه‌وتنی نیوان تورکیا و ئەمه‌ریكا ده‌كات و ده‌نوسی:

(به دلی تورکیا بوو. ئەو ده‌قه‌ی چاره‌نوسی مۆله‌ت به‌خشین دیاری ده‌كات، ئیمزا کرا. تورکمانه‌کان به‌ ره‌گه‌زیکی سه‌ره‌کی دانران. چه‌کی قورس به‌سه‌ر کورده‌کاندا دابه‌ش ناکرێ. ۶ ملیار دۆلار پاره‌ به‌ تورکیا ده‌به‌خشرێ.)

رێکه‌وتنی سیاسی: ئەمه‌ریکه‌کان له سه‌ره‌تای گه‌توگۆکاندا به‌هیچ جۆریک ره‌وشی تورکمانه‌کانیان له‌به‌رچاو نه‌گرت. له باسکردنی پێکهاته‌ی عێراقدا به‌رده‌وام فۆرمی "عه‌ره‌به‌کان و کورده‌کان و ئەوانی تر" به‌کارهێنرا و ئەم فۆرمه‌ بوو به‌ هۆی روودانی قه‌یران. تورکمانه‌کان که تورکیا زۆر به‌ په‌رۆشه‌وه به‌رگریان لێده‌كات، ناویان به‌م شیوه‌یه‌ی لای خواره‌وه خرایه‌ ده‌قی رێکه‌وتنه‌که‌وه:

گه‌لی عێراق له "عه‌ره‌ب، کورد، تورکمان، قیبتی، یه‌زیدی و سوریانی" پێکدێ. له رێکه‌وتنه‌که‌دا ئەم خالانه‌ جیگیلا کرا:

- * پێکهاته‌ی یه‌نگرتووی عێراق به‌هیچ شیوه‌یه‌ک ده‌ستکاری ناکرێ.
- * به‌به‌شداری زۆرینه‌ی عه‌ره‌ب و کورد و تورکمان حکومه‌تیک پێکه‌ده‌یێنرێ.
- * به‌هیچ جۆریک ده‌وله‌تی کوردی دانامه‌زیندرێ.
- * له ولاتدا هه‌ر یه‌ک سوپا ده‌بییت.
- رێکه‌وتنی سه‌ربازی: داخوازی تورکیا له‌مه‌ر ئەو چه‌کانه‌ی به‌ کورده‌کانی عێراق ده‌درێ، په‌سه‌ندکرا.
- * ئەو چه‌کانه‌ی ئەمه‌ریکا دابه‌شی ده‌كات، ده‌که‌ویته‌ خانه‌ی چه‌کی سوکه‌وه. دابه‌شکردن له‌ژێر کۆنترۆلی تورکیادا ده‌بییت.
- * چه‌کی به‌هێزی وه‌کو تۆپ و فرۆکه‌شکین و به‌هێز نادری به‌ کورده‌کان.
- * کۆپییه‌کی لیسته‌ی چه‌که‌کان لای تورکیا ده‌بییت. له‌دوای شه‌ر چه‌که‌کان کۆده‌کرێته‌وه.
- * چه‌که‌کان ده‌دریت به‌ حکومه‌تی داها‌توی عێراق.)

شه‌ری عێراق نا، شه‌ری باکوری عێراق

دوگان ههپەر له بهشیکی وتاریکدا که بهو ناوینشانه‌ی سه‌ره‌وه له ژماره‌ی پوژی ۲۰۰۳/۲/۲۷ ی
پوژنامه‌ی "میلیهت" دا بلاوکراوه‌ته‌وه، دهنوسی:

(تورکیا له‌مه‌ر بارودوخی باکوری عیراق نیگه‌رانه. ئەنقەرە جهخت له‌سه‌ر ئەم پینج باب‌ه‌ته
ده‌کات: ده‌وله‌تی کوردی دانهمه‌زری. ریگا له کوچ بگری. هه‌ریمه‌کانی نه‌وت داگیرنه‌کری. .
تورکمانه‌کان بپاریزری. پکک زیندوو نه‌کریته‌وه.

له‌به‌ر ئەم هۆیانیه‌ که تورکیا ده‌یه‌ویت له باکوری عیراق پوڵیکی چالاکي هه‌بی‌ت. سه‌رکرده‌کانی
کورد به توندی به‌مه‌ نارازین و ته‌نانه‌ت هه‌ره‌شه‌ش ده‌که‌ن. بپاری پهرله‌مانه‌که‌یان و
هانابردنیان بو بۆش-یش نیشاندهری ئەو هه‌لو‌یسته‌یه. هه‌ر هه‌مان ئەو سه‌رکرده‌ کوردانه‌ ده‌لین
ئهن‌دیشه‌کانی تورکیا له‌جی خۆیدا نیه. ئەگه‌ر ئەم قسانه‌یان له ده‌له‌وه‌یه، ئەدی بۆچی له
ئاره‌زووی تورکیا بو ته‌دبیره‌گرتن به‌گومان؟ تیگه‌یشتن دژواره.)

تورکیا، ئەمه‌ریکا و خۆره‌له‌اتی ناوه‌راست

حه‌سه‌ن جه‌لال گو‌یزه‌ل له چه‌ند بره‌گه‌یه‌کی وتاریکدا که له‌ژیر ئەو سه‌ردیره‌ی سه‌ره‌وه‌دا له ژماره‌ی
پوژی ۲۰۰۳/۲/۲۶ ی پوژنامه‌ی "ته‌رجومان" دا چاپکراوه، ده‌لی:

(ئیمه هه‌میشه کوردمان به به‌شیک له میلیه‌تی خۆمان زانیوه، بۆیه له لۆزان دا کورده‌کان له
جیاتی حسابی که‌مینه، به ره‌گه‌زیکي سه‌ره‌کی دانران. ئیستا ژماره‌ی کورده‌کان له جیهاندا نزیکه‌ی
۱۹ ملیونه که ۷ ملیونیان له ئیران و، ۶ ملیونیان له تورکیا و، ۴. ۵ ملیونیان له عیراق و، نیو
ملیونیان له سوریا و ولاتانی تر ده‌ژین. کۆکردنه‌وه‌ی ئەمانه و دامه‌زراندنی ده‌وله‌تیکی تایبه‌ت
بۆیان، به‌واتای پیشی‌کردنی راستیه‌ سیاسی و جوگرافیه‌کانه و، له‌وه‌ش گرنگتر خراپترین ره‌فتاره
که به‌رامبه‌ر به برا کورده‌کانمان په‌یره‌و بکری. له‌به‌رامبه‌ر ئەمه‌ریکا‌دا که دابه‌شنه‌کردنی
سه‌رچاوه‌کانی نه‌وتی کردوو به دروشمی سه‌ره‌کی خۆی، له‌حاله‌تی دامه‌زراندنی ده‌وله‌تیکی نوێ
له سه‌ره‌زمینیکی سه‌ختدا بۆ کۆمه‌لیک عه‌شیره‌تی دوژمن به‌یه‌ک و بیه‌ری له دابونه‌ریتی ده‌وله‌ت
به‌ریوه‌بردن، دابینکردنی پێداویسته‌یه‌کانی دانیش‌توان تا چ پاده‌یه‌ک له توانادا ده‌بی‌ت؟

پێویسته هاوپه‌یمانه‌کانی ئەمه‌ریکیمان و دوسته‌کانی ئەروپامان له نه‌خشه‌ی دامه‌زراندنی ئەو
ده‌وله‌ته‌ کلاسیکیه کوردیه پاشگه‌ز ببنه‌وه که ده‌ویستری بکری به هاوپه‌یمانی ئیسرائیل و
"ژاندرمه‌یه‌ک" له‌به‌رامبه‌ر جیهانی عه‌ره‌بی‌دا.)

کراسیک له ئاگر

له به‌شیکی وتاریکدا که به پینوسی ئەمین پاراجی و بهو ناوینشانه‌ی سه‌ره‌وه له ژماره‌ی پوژی
۲۰۰۳/۲/۲۶ ی پوژنامه‌ی "ته‌رجومان" دا بلاوکراوه‌ته‌وه، ده‌لی:

(كوردەكان لە عێراقدا رەگەزێكى سەرەكین. چەكیشیان هەیه. تەنانەت دەگوترێ ئەمەریكا لەم رۆژانەى دواییدا چەكى تریشى پێیان داوه. لە باكوری عێراقهوه زماندریژی دهكەنه سەر تورکیا: -مەیهن، ئەگەر نا بەرەنگارتان دەبینەوه.

لە مالىپەرەكانى ئىنتەرنیٲدا لەدژی تورکیا دەنوسن. نەخشیەى "كوردستان" بلاودهكەنهوه و بانگەشە دهكەن كه مافیان لە خاكى تورکیادا هەیه. بۆچی؟ چونكه توانیویانه ئەمەریكا بخەنە پال خۆیان و چاویان سور بووه. ئەرى ئەم بارزانى و تالە بانیه كین؟ دوو سەرۆك عەشیرەتى كوردن كه لەشكریكان لە پێخاوسان لە دەورى خۆیان كۆكردۆتەوه، لەگەل ئەوهشدا چەند رۆژیکە سنگیان لە بەرامبەر تورکیا دەریپەراندوووه و پەيامى هەرەشه ئاراستەى ئەنقەرە دهكەن. جورئەتى ئەوهیان هەیه بلین تەقە لە سەربازى تورک دهكەین!)